

Jokaisen Joensuu -osallisuuskyseleyn tulokset 2021

1	Kyselyn toteutus	3
2	Kyselyn taustamuuttajat.....	3
2.1	Ikä.....	3
2.2	Sukupuoli	4
2.3	Perhemuoto	5
2.4	Asuinalue	6
2.5	Työmarkkina-asema.....	7
3	Kokemus joensuulaisuudesta ja identiteetistä.....	8
3.1	Mikä tuottaa sinulle onnea Joensuussa?	8
3.2	Kuvaile muutamalla sanalla joensuulaista mielenlaatua.	10
3.3	Mistä olet joensuulaisuudessa erityisen ylpeä?	11
3.4	Mitä kaupungin on laitettava ehdottomasti kuntoon?	13
4	Osallisuuden kokemus	15
5	Motivaatio ja mahdollisuus osallistua	17
5.1	Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?	17
5.2	Mihin kaupungin asioihin haluaisit eniten vaikuttaa?	19
6	Mieluisat osallistumis- ja vaikuttamistavat	20
7	Avoin palaute.....	22
7.1	Mainitse kolme asia, miten toivot Joensuun kaupungin kehittävän tai tukevan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	22
7.2	Sana on vapaa: anna meille palautetta kaupungin kehittämiseksi!	24
8	Yhteenveto	25

1 Kyselyn toteutus

Jokaisen Joensuu -kyselyn avulla haluttiin kerätä palautetta kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksista ja osallisuuden kokemuksista. Lisäksi kyselyllä haluttiin kartoittaa kaupunkilaisten kokemuksia siitä, mikä tekee heidät ylpeiksi ja onnellisiksi Joensuussa. Annettuja vastauksia käytetään Joensuun kaupungin konsernistrategian valmistelussa sekä kaupungin osallisuusohjelman luomisessa, jota Joensuun kaupunki valmistelee yhteistyössä Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n kanssa.

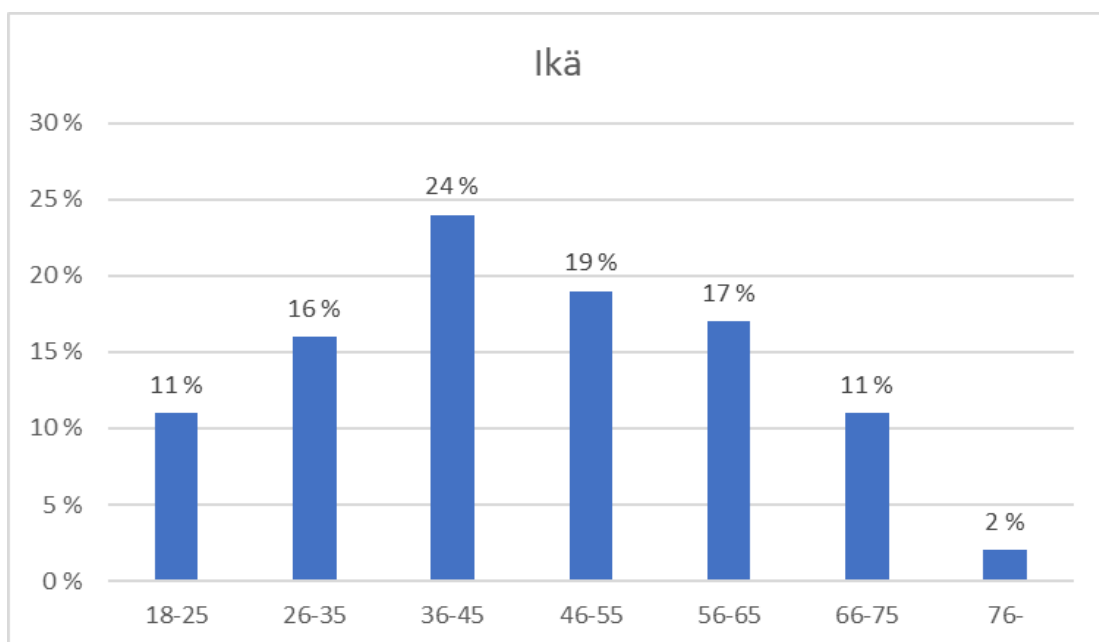
Osallisuuskysely toteutettiin 3.5 2021 – 31.5 2021 välisenä aikana. Kyselyyn vastaaminen oli mahdollista sähköisesti Joensuun verkkosivujen kautta tai paperisella lomakkeella kaupungin palvelupisteissä. Lisäksi paperisia kyselyitä toimitettiin kaupungin ja järjestöjen kohtaamispaikkoihin. Osallisuuskyselyyn vastanneita oli yhteensä 250, joista 54 vastasi kyselyyn paperilomakkeella.

2 Kyselyn taustamuuttujat

2.1 Ikä

Vastaajien määrä: 245

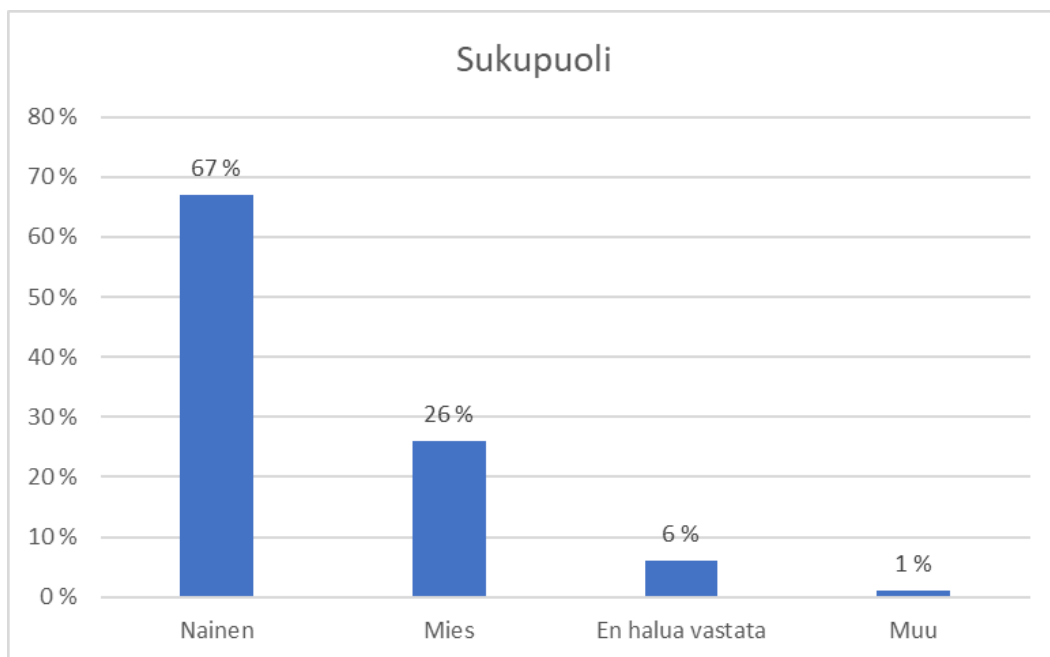
Kyselyyn vastanneista suurin osa (24 %) on 36-45 vuotiaita. Vastanneista 11 % on 18-25 vuotiaita, 16 % 26-35 vuotiaita, 19 % 46-55 vuotiaita, 17 % 56-65 vuotiaita, 11 % 66-75 vuotiaita ja 2 % 76- vuotiaita. Enimmäkseen kyselyyn ovat vastanneet keski-ikäiset, tai sitä lähellä olevat, henkilöt verrattuna nuoriin aikuisiin ja eläkeikäisiin.

2.2 Sukupuoli

Vastaajien määrä: 243

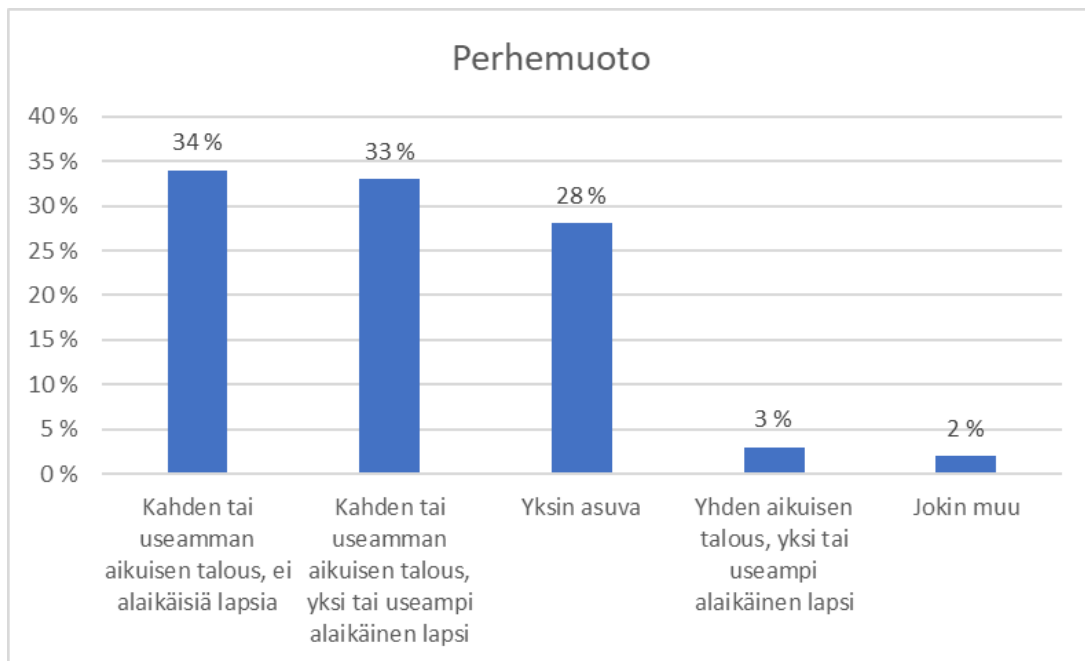
Vastaajista selkeästi suurin osa (67 %) on naisia. Miehiä on 26 % ja muun sukupuolisia 1 %. 6 % ei halunnut vastata kysymykseen.

2.3 Perhemuoto

Vastaajien määrä: 248

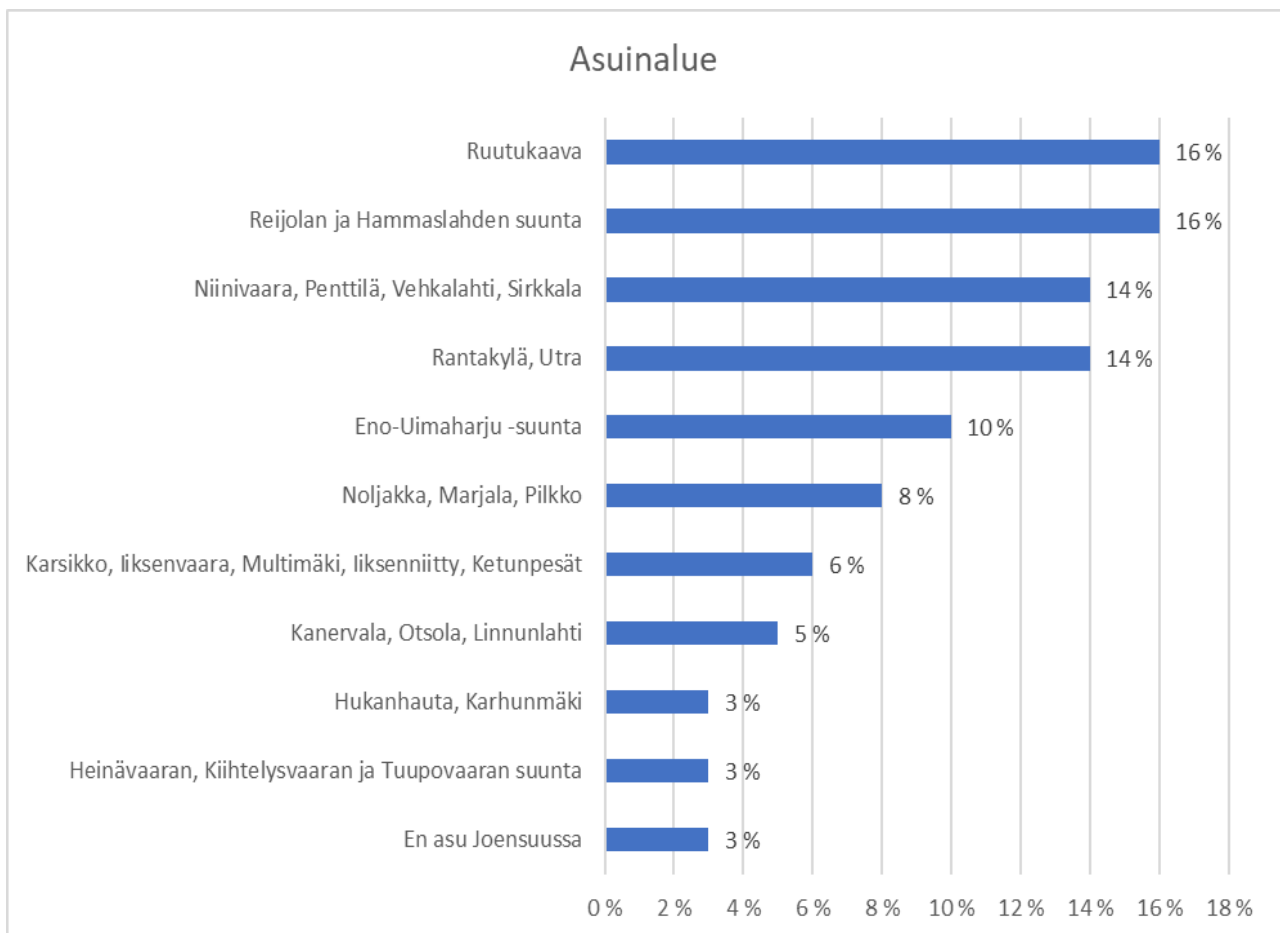
Vastanneista suurin osa elää kahden tai useamman aikuisen taloudessa (yhteensä 67 %). Näistä noin puolet (34 %) elävät taloudessa, jossa ei ole alaikäisiä lapsia, ja noin puolet (33 %) taloudessa, jossa vastaavasti on yksi tai useampi alaikäinen lapsi. 28 % vastanneista on yksinasuvia, 3 % elää yhden aikuisen taloudessa, jossa on yksi tai useampi alaikäinen lapsi ja 2 % elää edeltävistä poikkeavassa taloudessa.

2.4 Asuinalue

Vastaajien määrä: 250

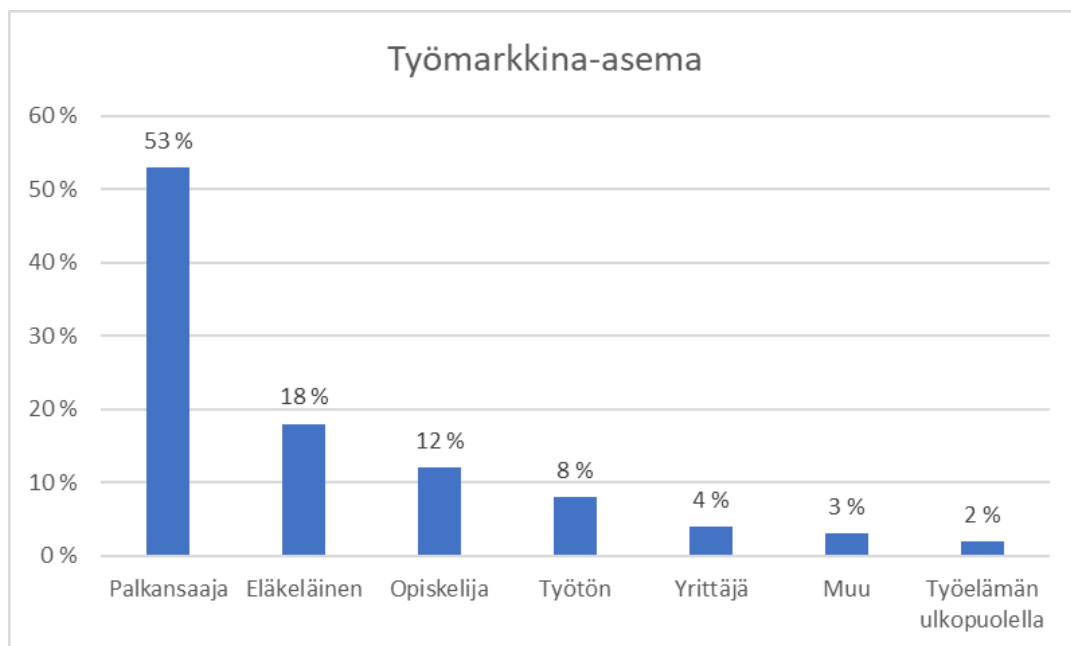
Eniten vastaajista asuu joko ruutukaavalla tai Reijolan ja Hammaslahden suunnalla (molemmat 16 %). Seuraavaksi eniten vastaajista asuu joko Niinivaaralla, Penttilässä, Vehkalahdella, Sirkkalassa, tai Rantakylässä, Utrassa (molemmat 14 %). Varsin moni asuu myös Eno-Uimaharju -suunnalla (10 %) tai Noljakassa, Marjalassa, Pilkossa (8 %). Karsikossa, Iksenvaaralla, Multimäellä, Iksenniityllä, Ketunpesässä asuu 6 % ja Kanervalassa, Otsolassa, Linnunlahdella asuu 5 %. Vastanneista 3 % asuu Hukanhaudalla, Karhunmäellä, 3 % Heinävaaran, Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran suunnalla ja 3 % jossain muualla kuin Joensuussa. Vastaajista vähiten (2 %) asuu Sihtalassa, Mutalassa, Käpykankaalla.

2.5 Työmarkkina-asema

Vastaajien määrä: 249

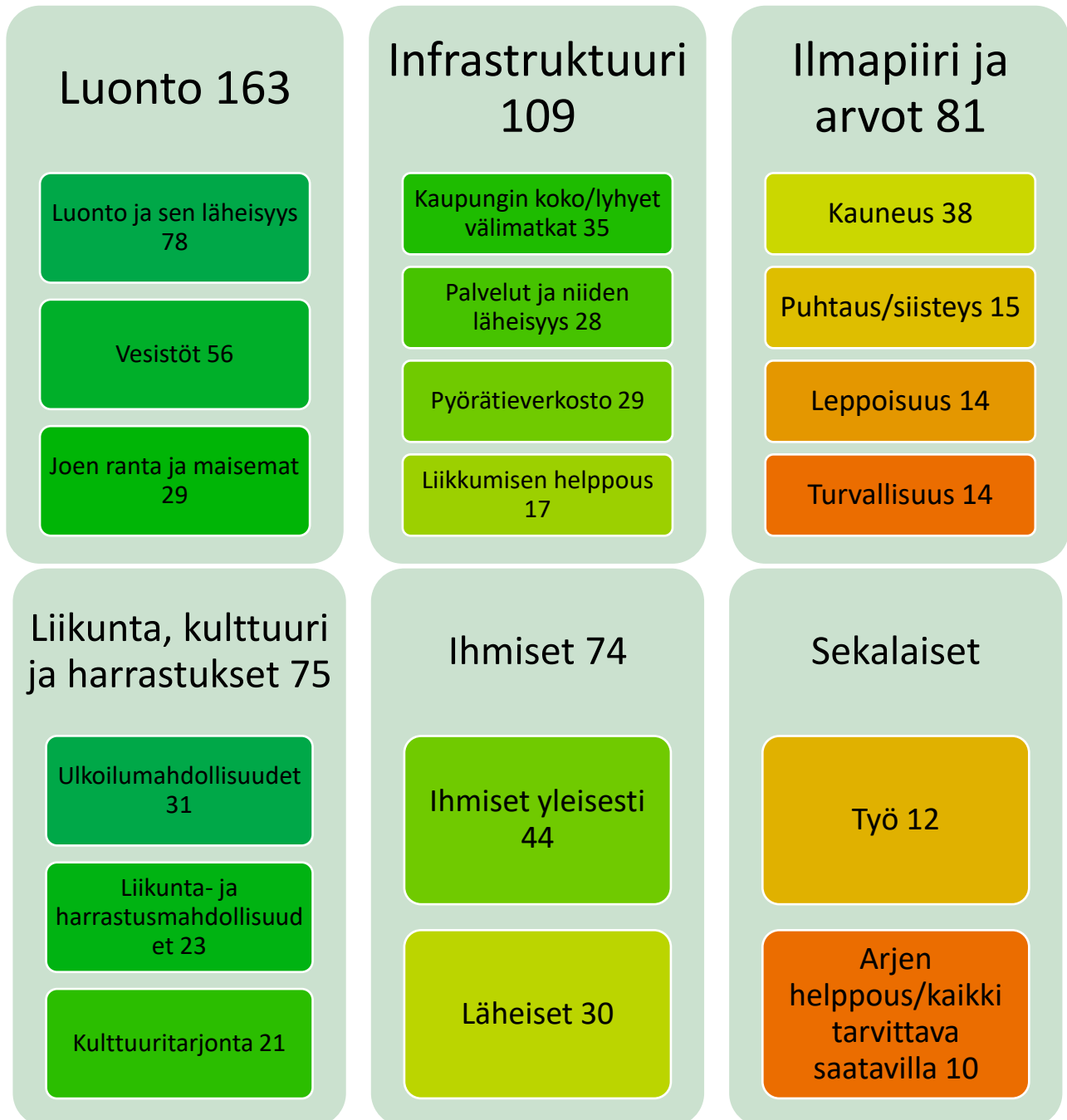
Selvästi suurin osa vastanneista (53 %) on palkansaajia. Yrittäjiä on 4 %, työttömiä 8 %, työelämän ulkopuolella olevia 2 %, opiskelijoita 12 %, eläkeläisiä 18 % ja jossain muussa työmarkkina-asemassa olevia 3 %.

3 Kokemus joensuulaisuudesta ja identiteetistä

3.1 Mikä tuottaa sinulle onnea Joensuussa?

Vastaajien määrä: 236

Suurin osa vastanneista kokee luonnon tuottavan heille onnea Joensuussa (yhteensä 69 % vastanneista). Eniten luonnossa tuottavat onnea sen läheisyys (33 %), vesistöt (24 %) ja Pielisjoen ranta sekä sen maisemat (12 %). Luonto ja joki yhdistetään vastauksissa kauniiseen maisemaan ja ympäristön puhtauteen. Joensuu mielletään kauniiksi paikaksi (16 %) ja kauneus yhdistetään nimenomaan kaupunkikuvaan ja luonnon näkyvyyteen. Kauneuden lisäksi Joensuuta kuvataan leppoisaksi (6 %), turvalliseksi (6 %) ja puhtaaksi (6 %) kaupungiksi.

Luonnon jälkeen seuraavaksi eniten Joensuussa tuottaa onnea toimiva infrastruktuuri (yhteensä 46 % vastanneista). Vastaajat ovat tyytyväisiä etenkin kaupungin kokoon ja lyhyisiin välimatkoihin (15 %). Lisäksi palvelut ja niiden läheisyys (12 %), pyörätieverkosto (12 %) ja liikkumisen helppous (7 %) saavat mainintoja. Kaupungin koko yhdistetään palveluiden läheisyyteen ja lyhyisiin välimatkoihin. Vastaavasti toimiva pyörätieverkosto yhdistetään liikkumisen helppouteen. Nämä kaikki yhdistyvät vastaajien kokemassa arjen sujuvuudessa (4 %).

32 % vastanneista kokee liikunnan, kulttuurin ja harrastusten tuottavan heille onnea. Etenkin ulkoilumahdollisuuksista (13 %) ollaan onnellisia. Lisäksi liikunta- ja harrastusmahdollisuudet (10 %) sekä kulttuuritarjonta (9 %) tuottavat iloa. Ulkoilumahdollisuudet yhdistetään etenkin lenkkeilyreitteihin ja osittain myös kattavaan pyörätieverkostoon.

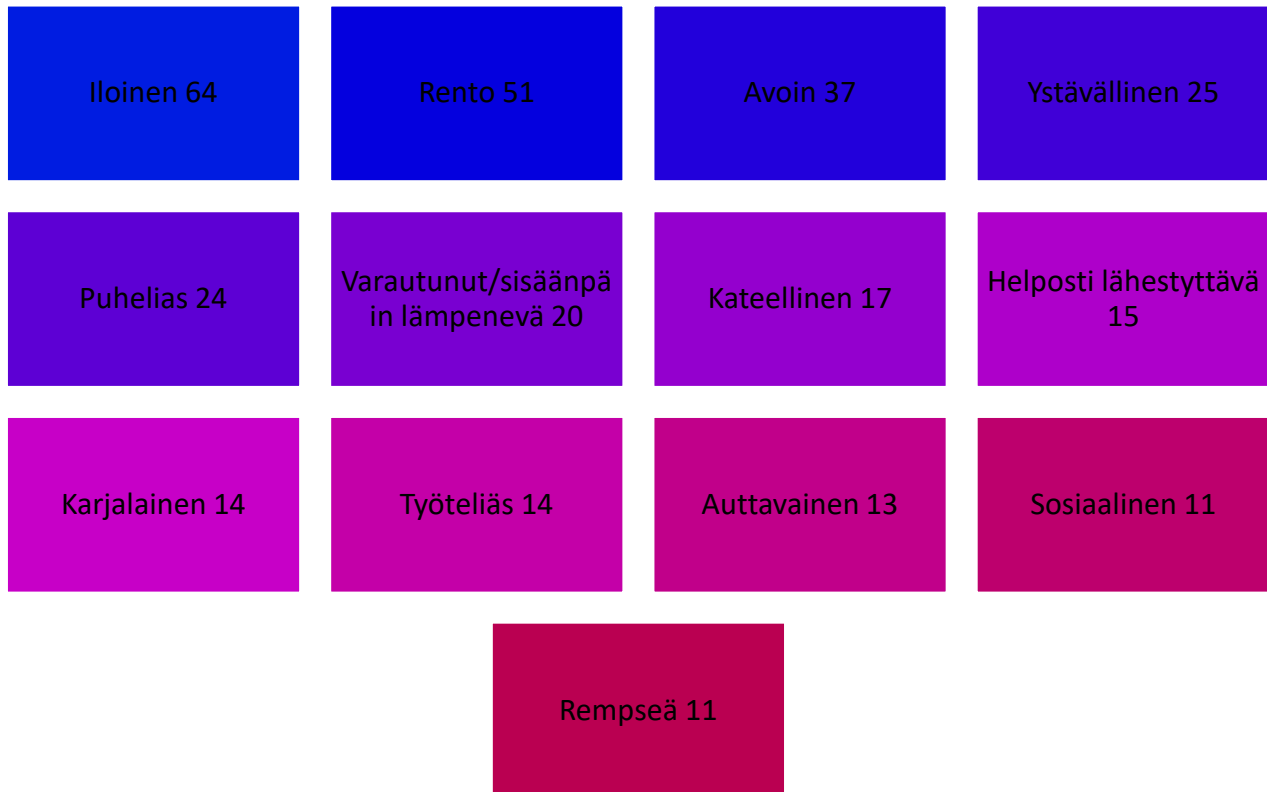
Myös toisten ihmisten koetaan tuovan onnea (yhteensä 31 % vastanneista). 19 % vastanneista eivät rajaa tarkemmin, ketkä ihmiset tuottavat heille onnea, vaan mainitsevat ihmiset yleisellä tasolla. Joensuulaisia kuvataankin erilaisin positiivisin arvoin, joista useimmiten mainitaan ystävällisyys ja mukavuus. Vastaavasti 13 % vastanneista rajaa nimenomaan läheiset ihmiset onnen lähteeksi. Näitä läheisiä ihmisiä ovat etenkin perheenjäsenet ja ystävät.

Pieni osa vastanneista (5 %) kokee myös työn tuottavan heille onnea. Tämä yhdistyy osittain työkavereihin ja työpaikan läheisyyteen.

3.2 Kuvaile muutamalla sanalla joensuulaista mielenlaatua.

Vastaajien määrä: 227

Joensuulaista mielenlaatua kuvaillaan enimmäkseen positiiviseen sävyyn. Ennen kaikkea joensuulainen mielenlaatu mielletään iloiseksi (28 %) ja rennoksi (22 %). Näiden lisäksi joensuulaista mielenlaatua kuvaillaan avoimeksi (16 %), ystävälliseksi (11 %) ja puheliaaksi (11 %). Avoimuus yhdistetään kokemukseen siitä, että ihmiset hyväksytään sellaisina kuin he ovat. Lisäksi avoimuus yhdistetään siihen, että tuntemattomienkin kanssa voi mennä juttelemaan.

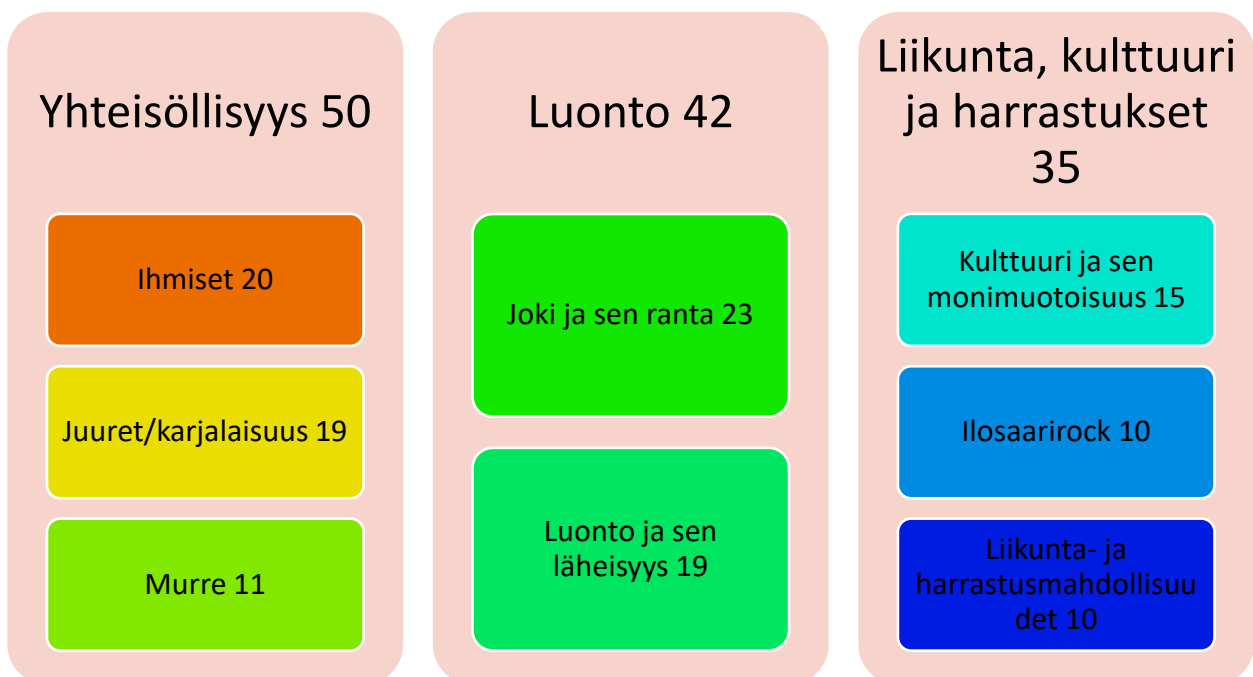
Joensuulaiseksi mielenlaaduksi mainitaan myös helposti lähestyttävyys (7 %), työteliäisyys (6 %), karjalaisuus (6 %), auttavaisuus (6 %), rempseys (5 %) ja sosiaalisuus (5 %). Karjalaisuus yhdistetään sisukkuuteen, iloisuuteen ja vieraanvaraisuuteen.

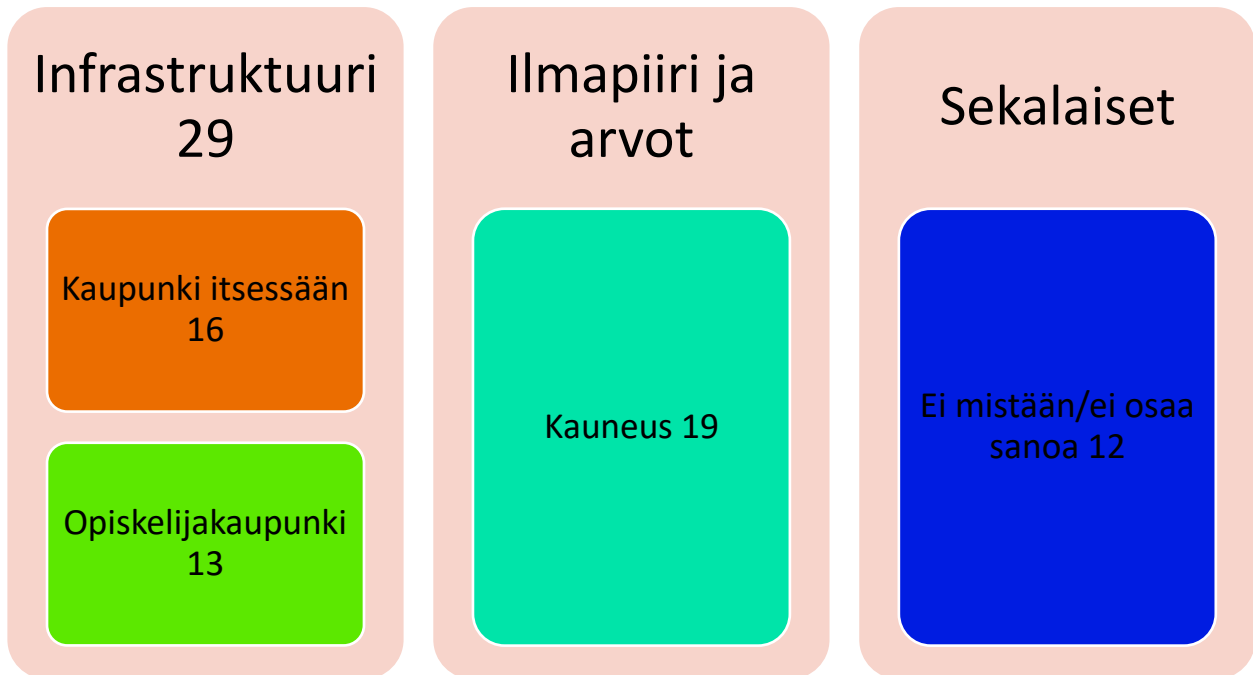

Ainoat vastauksista selvästi esiin nousevat negatiiviset piirteet ovat varautuneisuus (9 %) ja kateellisuus (8 %). Varautuneisuus yhdistetään epäileväisyyteen ja sisäänpäin lämpenevyyteen. Vastauksista nousee näin ollen esille osittainen ristiriitaisuus etenkin avoimuuden ja varautuneisuuden kokemusten välillä. Pieni osa vastaajista kokeekin, että avoimuus kohdistuu vain niin sanottuun sisäpiiriin ja vastaavasti ulkopaikkakuntalaisiin suhtaudutaan varautuneemmin. Vastauksissa ei varsinaisesti tarkennu, mikä vastanneiden mielestä tekee joensuulaisen mielenlaadun kateelliseksi.

3.3 Mistä olet joensuulaisuudessa erityisen ylpeä?

Vastaajien määrä: 218

Vastauksista ei nouse esiin kovinkaan yksimielisiä ylpeyden aiheita, vaan vastauksissa on varsin paljon hajontaa. Eniten ylpeyttä joensuulaisuudessa kuitenkin tuottavat yhteisölliset tekijät (yhteensä 22 % vastanneista), kuten toiset ihmiset (9 %), karjalaiset juuret (9 %) ja paikallinen murre (5 %). Toisissa ihmisissä ylpeyttä vaikuttaa tuottavan etenkin ystävällisyys. Osassa vastauksissa karjalaisuus ja murre mielletään ylpeyden aiheeksi nimenomaan siksi, että niistä ollaan ylpeitä. Toisin sanoen omien juurien ja historian arvostusta pidetään tärkeänä.

Yhteisöllisten tekijöiden lisäksi myös luonto (yhteensä 19 % vastanneista) tuottaa eniten ylpeyttä. Etenkin Pielisjoki ja sen ranta-alueet (11 %) sekä luonnon läheisyys (9 %) koetaan ylpeyden aiheiksi. Luonnon ja joen katsotaan osaltaan lisäävän kaupunkiympäristön kauneutta (9 %).

Jonkin verran ylpeyttä tuottavat myös liikunta-, kulttuuri- ja harrastusmahdollisuudet (yhteensä 16 % vastanneista). Joensuun kulttuuria kuvataan monipuoliseksi (7 %) ja kaupungin tapahtumista etenkin Ilosaarirock (5 %) nousee esille. Lisäksi liikunta- ja harrastusmahdollisuudet (5 %) koetaan hyviksi.

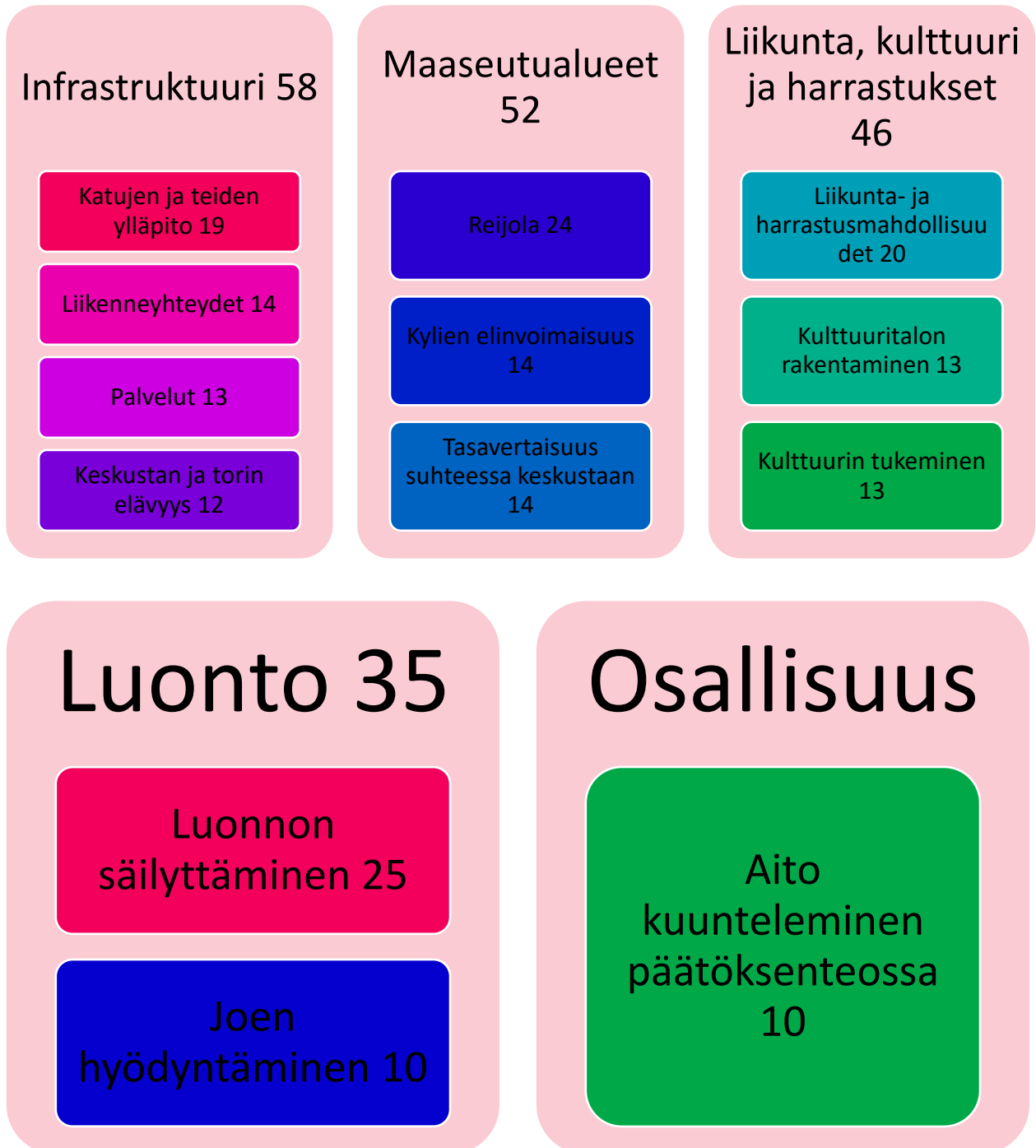
Osa vastanneista kokee, että Joensuun kaupunki itsessään (7 %), sekä se, että Joensuu on opiskelijakaupunki (6 %), ovat ylpeyden aiheita. Joensuu mielletään etenkin kehittyväksi kaupungiksi.

Pieni osa vastanneista myös kokee, ettei mikään tuota heille ylpeyttä joensuulaisuudessa tai he eivät koe osaavansa vastata kysymykseen (6 %).

3.4 Mitä kaupungin on laitettava ehdottomasti kuntoon?

Vastaajien määrä: 231

Eniten ongelmia koetaan kaupungin infrastruktuurissa (yhteensä 25 % vastanneista). Etenkin palveluita (6 %), katujen ja teiden kunnossapitoa (8 %), liikenneyhteyksiä (6 %) ja keskustan alueen elävyyttä (5 %) halutaan kehittää. Palveluista etenkin terveystalouteihin halutaan muutoksia. Muita mainittuja palveluita ovat mielenterveys-, nuoriso- ja ikäihmisten palvelut. Katujen ja teiden päällysvaurioita toivotaan korjattavan ja joukkoliikennevuoroja halutaan lisää. Lisäksi joukkoliikenteen halutaan olevan edullisempi. Osa vastaajista myös kokee, että keskustan alue on autoitumassa ja torille kaivataan enemmän toimintaa.

Myös maaseutualueiden kokonaisvaltaista kehittämistä (yhteensä 23 % vastanneista) toivotaan. Kylien elinvoimaisuutta (6 %), sekä maaseutualueiden tasavertaista kohtelua suhteessa keskustan alueeseen (6 %), halutaan lisätä. Eri alueista etenkin Reijola (10 %) mainitaan useasti. Reijolaa halutaan kunnostaa kokonaisuudessaan. Esimerkiksi Reijolan liikuntamahdollisuuksia ja ulkoilualueiden ylläpitoa halutaan parantaa. Etenkin kuntoportaiden koetaan olevan kunnostuksen tarpeessa.

Liikunta-, kulttuuri- ja harrastusmahdollisuuksiin (yhteensä 20 % vastanneista) kaivataan myös muutoksia. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia (9 %) toivotaan lisää ja liikuntapaikkojen ylläpitoa halutaan parantaa. Esimerkiksi laajempia ulkoilureittejä kaivataan. Lisäksi toivotaan kulttuuritoiminnan (6 %) tukemista ja kulttuuritalon (6 %) rakentamista.

15 % vastanneista toivoo näkyvämpää luonnon huomiointia. Osa vastanneista haluaa, että luontoa pyrittäisiin säilyttämään (11 %) mahdollisimman paljon. Etenkin keskustan alueelle kaivataan vehreyttä, kuten puita ja istutuksia sekä puistojen ylläpitoa. Lisäksi toivotaan myös joen parempaa hyödyntämistä (4 %), esimerkiksi jokiliikenteen lisäämistä ja mahdollisuutta vuokrata veneitä omaan käyttöön.

Pieni osa vastanneista toivoo parempia osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Etenkin toivotaan sitä, että kaupunkilaisia aidosti kuunneltaisiin päätöksenteossa (4 %) ja, että heidän antamallaan palautteella olisi oikeasti merkitystä.

4 Osallisuuden kokemus

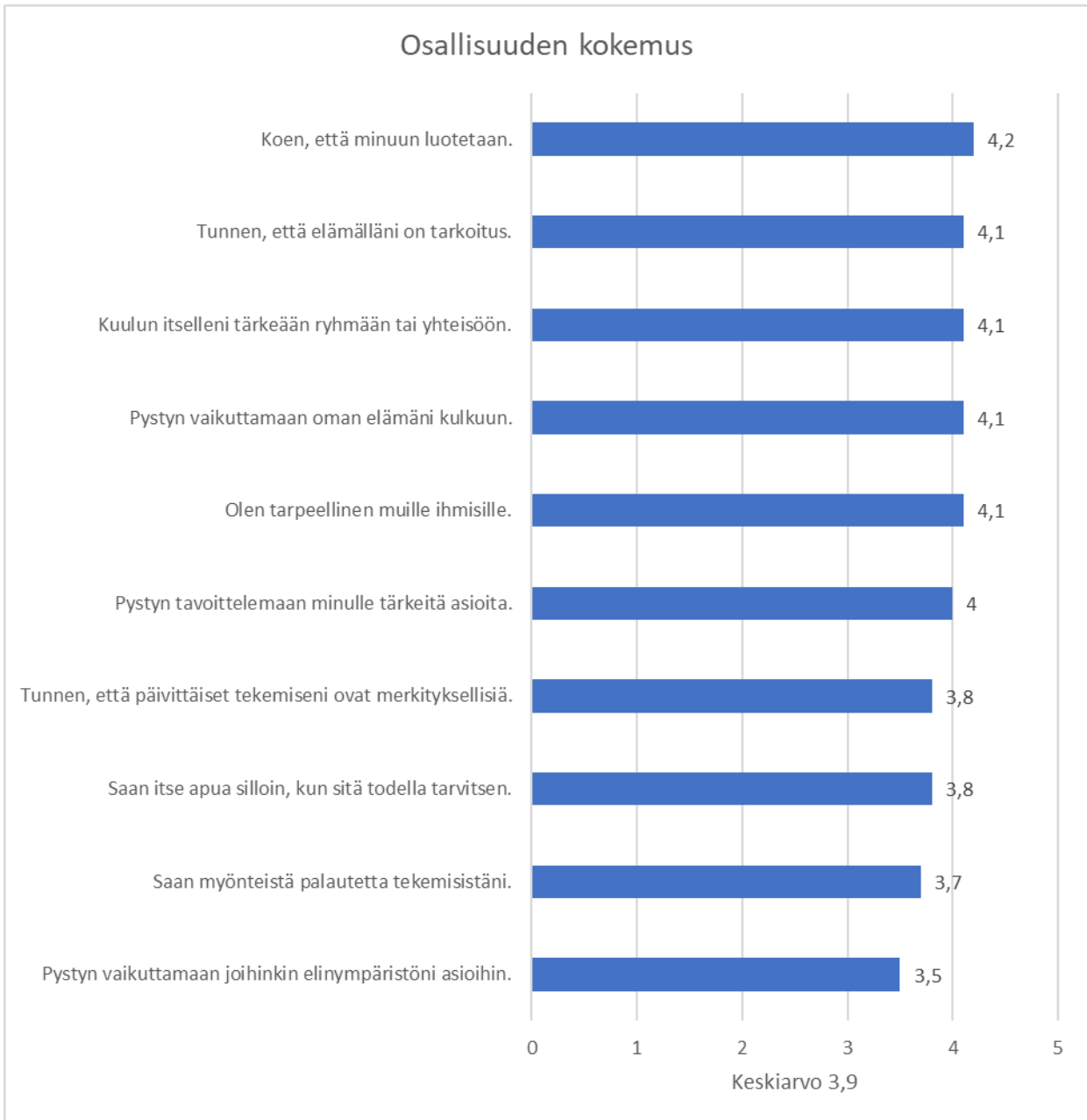
Vastaajien määrä: 246

Vastaajien osallisuuden kokemusta mitataan THL:n kehittämällä osallisuusindikaattorilla, joka muodostuu kymmenestä väittämästä. Osallisuusindikaattori kuvailee ihmisten kokemuksia elämänsä merkityksellisyydestä, uskosta toiminta- ja vaikutusmahdollisuuksiinsa omassa elämässään ja elinympäristössään, sekä sosiaalista vuorovaikutusta. Kuhinkin väittämään vastataan asteikolla 1-5 (1= täysin eri mieltä, 2= jokseenkin eri mieltä, 3= ei samaa eikä eri mieltä, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= täysin samaa mieltä). Kyseinen Likert -asteikko pisteytetään ja vastausten kokonaispistemäärät lasketaan yhteen. Saadun summan perusteella lasketaan koko osallisuusindikaattorin summapistemäärä. Summapistemäärä kertoo osallisuuden kokemuksen keskimääräisen voimakkuuden ja sitä tarkastellaan vaihteluvälillä 0-100. Mitä suurempi summapistemäärä, sitä voimakkaampi osallisuuden kokemus on. Vastausten perusteella summapistemääräksi saadaan 75.

Kyselyyn vastanneiden kokemus osallisuudesta on vastausten keskiarvojen perusteella hyvin tasainen, eli kaikki kymmenen väittämää ovat saaneet keskiarvon 4. Matalin keskiarvo (3,5) on väittämällä ”Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin” ja korkein keskiarvo (4,2) on väittämällä ”Koen, että minuun luotetaan”. Keskiarvojen ero on kuitenkin suhteellisen pieni. Keskiarvo 4 tarkoittaa sitä, että vastaajat ovat keskimäärin jokseenkin samaa mieltä esitettyjen väittämien kanssa. Osallisuusindikaattorin summapistemäärä tukee tätä huomiota. Summapistemäärä 75 viittaa siihen, että osallisuusindikaattorin keskiarvo on hyvin korkea. Toisin sanoen kyselyyn vastanneet kokevat voimakasta osallisuuden tunnetta.

Osallisuuden kokemus on yhteydessä sosiaaliseen hyvinvointiin, toimintakykyyn ja elämänlaatuun. Osallisuusindikaattorin keskiarvon perusteella kyselyyn vastanneet kokevat elämänsä merkitykselliseksi ja itsensä arvostetuksi. Lisäksi he kuuluvat johonkin itselle tärkeään yhteisöön, he kokevat olevansa tarpeellisia muille ja heillä on voimakas minä -pystyvyyden tunne. Vastaajat kokevat, että heidän elämällään on tarkoitus, he pystyvät tavoittelemaan itselle tärkeitä asioita ja uskovat saavansa apua silloin, kun he sitä tarvitsevat. Lisäksi he uskovat, että heihin luotetaan ja, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa joihinkin elinympäristönsä asioihin. Toisin sanoen vastanneet kokevat elämänlaatunsa ja toimintakykynsä hyväksi sekä sosiaalisen hyvinvointinsa korkeaksi. Näin ollen heillä on myös mahdollisuus ja resurssit ylläpitää omaa hyvinvointiaan, eikä syrjäytymisen riskiä ole.

5 Motivaatio ja mahdollisuus osallistua

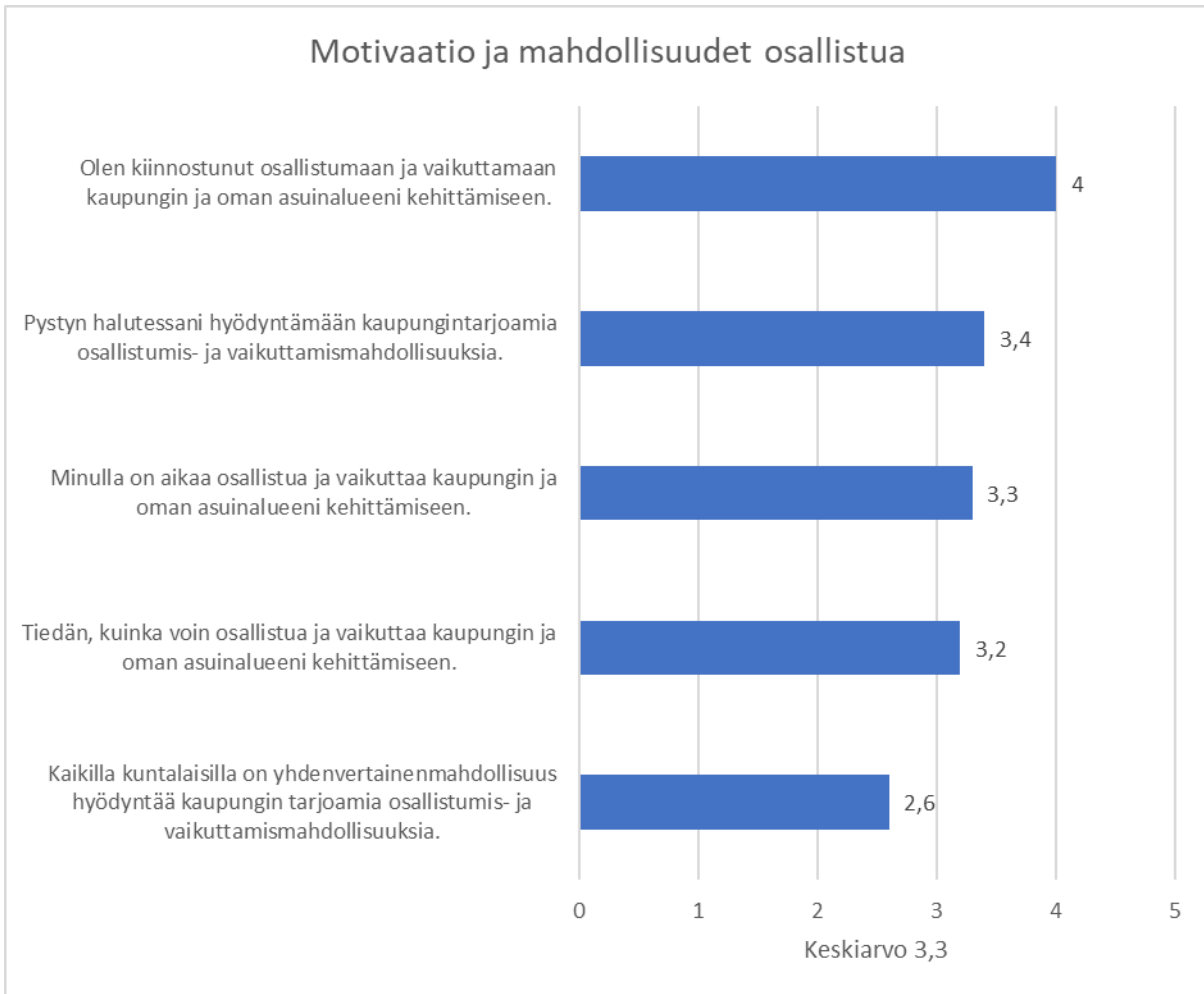
5.1 Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Vastaajien määrä: 245

Motivaatiota ja osallistumisen mahdollisuuksia mittaavassa viiden väittämän indikaattorissa on hieman enemmän hajontaa, kuin edeltävässä osallisuusindikaattorissa. Korkein keskiarvo (4,0) on väittämällä ”Olen kiinnostunut osallistumaan ja vaikuttamaan kaupungin ja oman asuinalueeni kehittämiseen” ja matalin keskiarvo (2,6) väittämällä ”Kaikilla kuntalaisilla on yhdenvertainen mahdollisuus hyödyntää kaupungin tarjoamia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia”. Näiden keskiarvojen välillä on selkeä ero. Käsillä olevassa indikaattorissa hyödynnetään samaa Likert -asteikkoa, kuin edeltävässä osallisuusindikaattorissa. Toisin sanoen kuhunkin väittämään vastataan asteikolla 1-5 (1= täysin eri mieltä, 2= jokseenkin eri mieltä, 3= ei samaa eikä eri mieltä, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= täysin samaa mieltä). Keskimäärin väittämät ovat saaneet keskiarvon 3, eli keskimäärin kyselyyn vastanneet eivät ole samaa eivätkä eri mieltä väittämien kanssa.

Keskiarvo viittaa varsin matalaan vastaajien kokemaan motivaatioon ja osallistumismahdollisuuksiin. Väittämien keskiarvojen perusteella kyselyyn vastanneet kokevat, että heillä olisi mielenkiintoa osallistua ja vaikuttaa elinympäristönsä kehittämiseen, mutta he ovat epävarmoja siitä, miten osallistuminen ja vaikuttaminen tapahtuu. Lisäksi he kokevat, että heillä ei ole juurikaan aikaa osallistumiseen ja vaikuttamiseen, eivätkä he ole kovinkaan varmoja siitä, pystyvätkö he hyödyntämään tarjottuja mahdollisuuksia. He eivät myöskään koe, että kaikilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa.

5.2 Mihin kaupungin asioihin haluaisit eniten vaikuttaa?

Vastaajien määrä: 247, valittujen vastausten lukumäärä: 712

Kukin vastaaja on keskimäärin valinnut kolme asiaa, joihin he haluaisivat Joensuussa vaikuttaa. Suurin osa vastanneista (69 %) haluaa vaikuttaa kaupungin ympäristöasioihin. Seuraavaksi eniten halutaan vaikuttaa kulttuuri- ja vapaa-aikaan (55 %) ja kolmanneksi eniten asumiseen (39 %). 28 % vastanneista haluaa vaikuttaa koulutukseen, 27 % tapahtumiin ja matkailuun, 24 % työelämään ja yrittäjyyteen sekä 23 % kasvatukseen. Vähiten halutaan vaikuttaa kaupunkiin ja hallintoon (13 %) sekä muihin kaupungin asioihin (11 %). Näitä muita esiin nostettuja kaupungin asioita ovat etenkin liikuntamahdollisuudet sekä sosiaali- ja terveystalvelut.

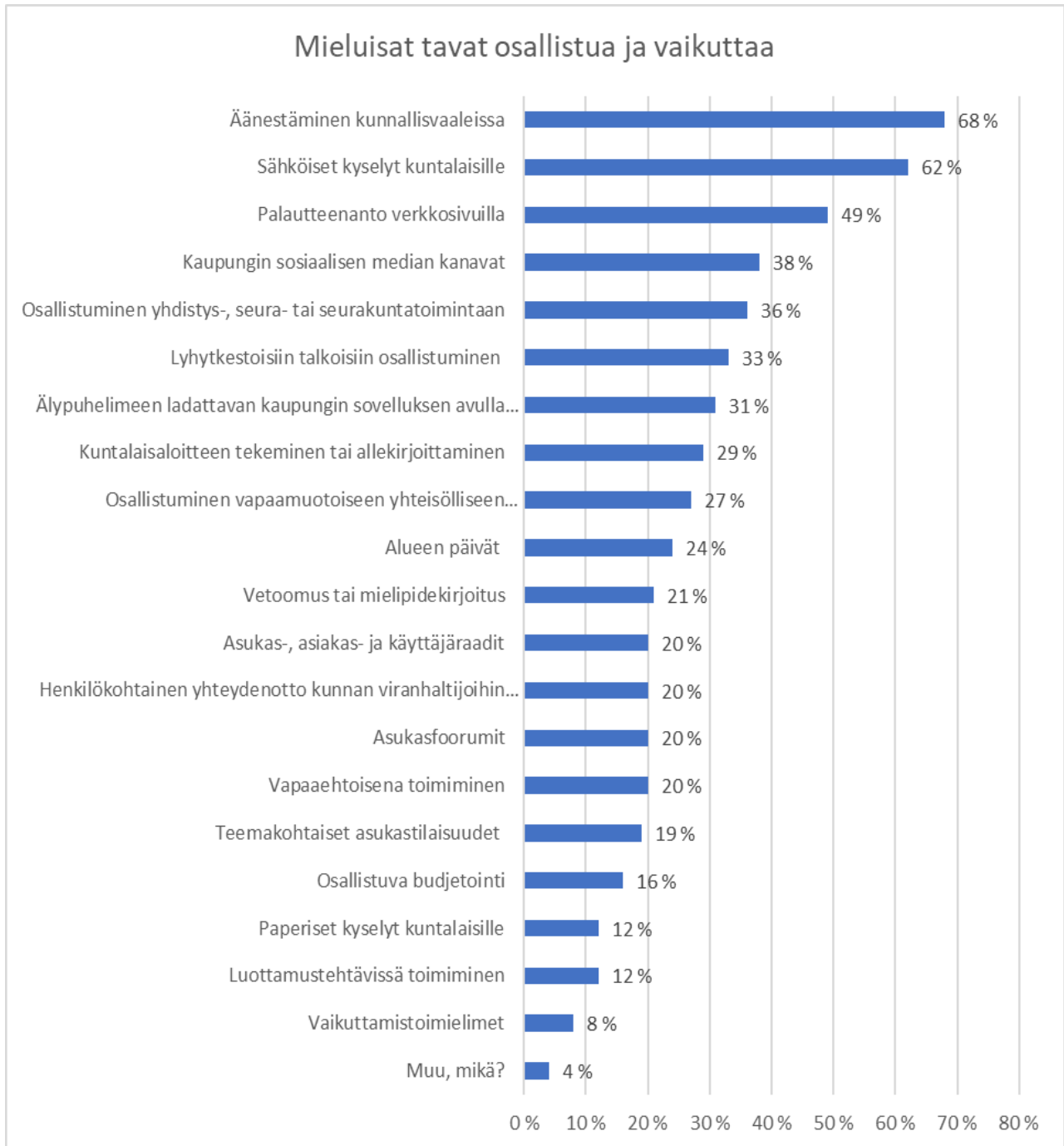
6 Mieluisat osallistumis- ja vaikuttamistavat

Vastaajien määrä: 245, valittujen vastausten lukumäärä: 1391

Suurin osa vastanneista kokevat äänestämisen kunnallisvaaleissa (68 %) ja sähköiset kyselyt kuntalaisille (62 %) mieluisimmiksi tavoiksi osallistua ja vaikuttaa. Myös palautteenanto verkkosivuilla (49 %), kaupungin sosiaalisen median kanavat (38 %) sekä osallistuminen yhdistys-, seura- tai seurakuntatoimintaan (36 %) ovat melko suosittuja. Jokseenkin mieluisia osallistumis- ja vaikuttamistapoja ovat lyhytkestoiisiin talkoisiin osallistuminen (33 %), älypuhelimeen ladattavan kaupungin sovelluksen avulla mielipiteen tai palautteen kertominen (31 %), kuntalaisaloitteen tekeminen tai allekirjoittaminen (29 %), osallistuminen vapaaehtoiseen yhteisölliseen toimintaan (27 %) sekä alueen päivät (24 %). Vain vähän suosittuja tapoja ovat vetoisuus tai mielipidekirjoitus (21 %), asukasfoorumit (20 %), asukas-, asiakas- ja käyttäjäraadit (20 %), henkilökohtainen yhteyden kunnan viranhaltijoihin tai päätöksentekijöihin (20 %), vapaaehtoisena toimiminen (20 %), teemakohtaiset asukastilaisuudet (19 %) sekä osallistuva budjetointi (16 %). Vähiten mieluisimpia tapoja osallistua ja vaikuttaa ovat paperiset kyselyt kuntalaisille (12 %), luottamustehtävissä toimiminen (12 %), vaikuttamistoimielimet (8 %) sekä muuta tavat (4 %). Muissa tavoissa osallistua ja vaikuttaa nousevat esille toisten kuuleminen ja suora vaikuttaminen.

Vastausten perusteella kuntalaiset suosivat eniten lyhytkestoisia ja välillisiä tapoja osallistua ja vaikuttaa, jotka tapahtuvat enimmäkseen sähköisesti. Suorista osallistumisen ja vaikuttamisen tavoista mieluisin on osallistuminen yhdistys-, seura- tai seurakuntatoimintaan. Selvästi vähiten mieluisin tapa osallistua ja vaikuttaa on lähteä itse politiikkaan mukaan esimerkiksi ryhtymällä valtuustojen tai neuvostojen luottamushenkilöksi. Vaikuttakin siltä, että osallistuminen ja vaikuttaminen eivät ole kovinkaan oleellinen osa kuntalaisten arkea ja niihin ei haluta käyttää paljon aikaa tai nähdä paljon vaivaa. Toisaalta vastaajat ovat keskimäärin valinneet kuusi itselle mieluisista osallistumis- ja vaikuttamistapaa, mikä viittaa siihen, että keskimäärin kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamistavat ovat varsin moninaiset.

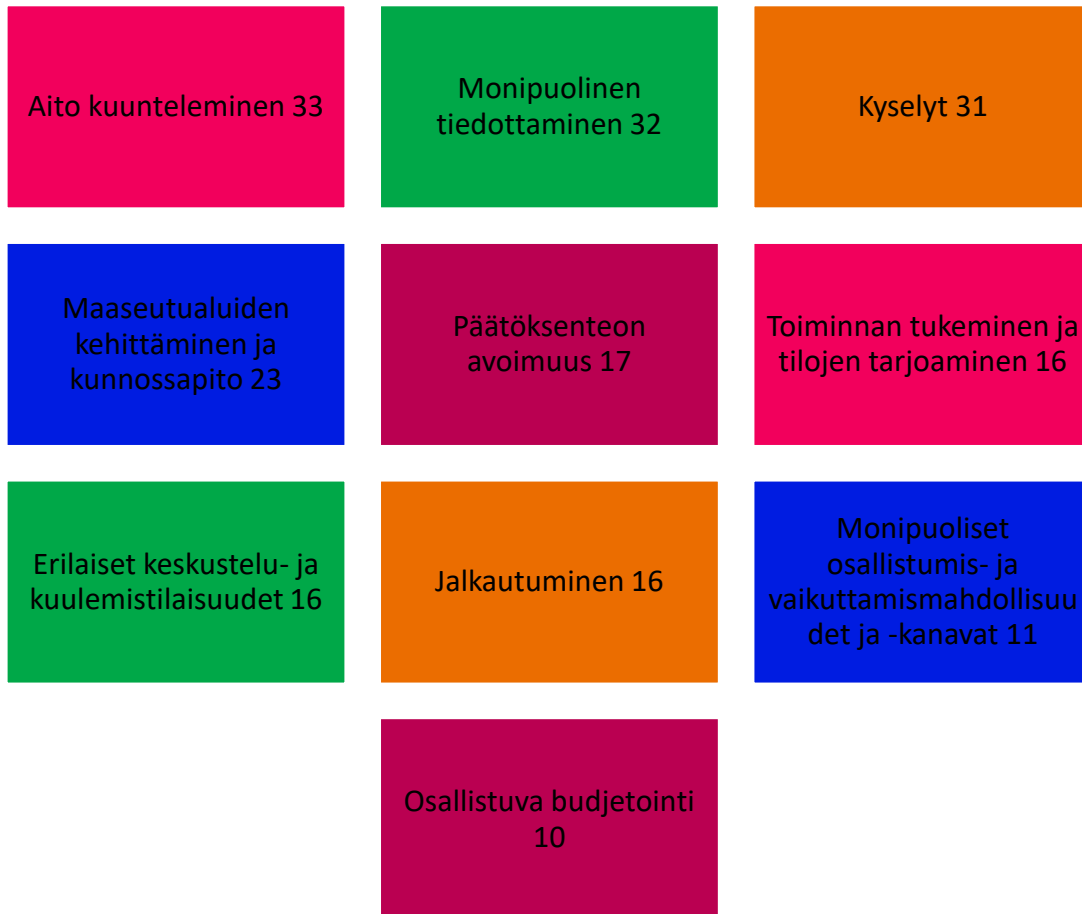

7 Avoin palaute

7.1 Mainitse kolme asia, miten toivot Joensuun kaupungin kehittävän tai tukevan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Vastaajien määrä: 169

Kolme merkittävintä asiaa, joiden avulla kaupungin toivotaan kehittävän tai tukevan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ovat aito kuunteleminen (20 %), monipuolisen tiedottamisen lisääminen (19 %) ja erilaisten kyselyjen määrän lisääminen (18 %). Moni kyselyyn vastanneista toivoo, että heidän mielipiteistään oltaisiin aidosti kiinnostuneita, heiltä kerättäisiin enemmän palautetta ja että heidän antamansa palaute johtaisi konkreettisiin tekoihin. Lisäksi moni haluaa, että kaupunki lisäisi asioista tiedottamista mahdollisimman monipuolisesti erilaisia tiedotuskanavia pitkin. Myös erilaisia kohdennettuja kyselyitä halutaan lisää, joissa asukkailta kerätään palautta etenkin heidän oman asuinalueensa, tai heitä itseään koskevista, asioista.

Jonkin verran kehittämistoiveita saavat myös maaseutualuiden ylläpito (14 %), päätöksenteon avoimuus (10 %), jalkautuminen (10 %), keskustelu- ja kuulemistilaisuuksien järjestäminen (10 %) ja asukkaiden toiminnan tukeminen (10 %). Osa vastanneista kokee, että kaupungin maaseutualueet eivät ole tasavertaisessa asemassa suhteessa keskusta tai sen lähialueisiin ja toivovat, että maaseutualuiden elinvoimaisuudesta oltaisiin kiinnostuneempia.

Lisäksi päätöksentekoon kaivataan enemmän läpinäkyvyyttä, esimerkiksi paremman tiedottamisen ja erilaisten materiaalien saatavuuden muodossa. Päätäjien ja virkamiesten jalkautumista kansan pariin halutaan myös lisätä. Osa vastaajista kokee tämän liittyvän päätäjien aitoon kiinnostukseen asukkaiden mielipiteistä. Kaupungin toivotaan myös tukevan paremmin asukkaiden ja erilaisten ryhmien toimintaa, esimerkiksi tarjoamalla ilmaisia kokoontumistiloja.

Hieman toivotaan myös monipuolisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamista ja erilaisten osallistumis- ja vaikuttamiskanavien hyödyntämistä (7 %) sekä osallistuvan budjetoinnin (6 %) laajempaa käyttöönottoa. Vastauksista nousee esille se, että kaikkien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet halutaan taata, ja sen takia kaupungin tulisi tarjota mahdollisimman monipuolisesti erilaisia toiminnan ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Esimerkiksi palautteenanto tulisi olla mahdollista sekä sähköisesti, paperisesti että puhelimesta tai kasvotusten. Osallistuvan budjetoinnin taas uskotaan lisäävän asukkaiden aktiivisuutta, oma-aloitteellisuutta ja yhteisöllisyyttä.

7.2 Sana on vapaa: anna meille palautetta kaupungin kehittämiseksi!

Vastaajien määrä: 138

Suhteellisen harva, eli hieman yli puolet (55 %), vastanneista on antanut palautetta kaupungin kehittämiseksi ja palautteessa on paljon hajontaa. Palautteesta esiin nousevat asiat pitkälti toistavat edellisten avointen kysymysten teemoja. Suurin osa (20 %) haluaa kaupungin huomioivan ja tukevan enemmän maaseutualueita. 12 % vastanneista antaa positiivista palautetta ja toivoo kaupungin jatkavan samaa malliin. 10 % toivoo, että luontoa pyrittäisiin säilyttämään mahdollisimman paljon kaupungin alueella. Aitoja osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia toivoo myös 10 % vastanneista. Pysäköinnin, joukkoliikenteen ja kokoontumistilojen ilmaisuutta tai hintojen alentamista toivoo 9 %. Lisäksi kulttuuritoimintaa (9 %) halutaan tukea enemmän. Hieman toivotaan myös liikuntamahdollisuuksien (6 %) ylläpitämistä ja kehittämistä.

Huomion arvoista voi olla se, että kohdassa 3.4 (jossa myös kysytään kehittämistoiveita) asioiden hinnoittelu ei pääse korostumaan vastauksista, toisin kuin avoimessa palautteessa. Tämä voi johtua ainakin osittain erossa vastanneiden määrässä. Kohtaan 3.4 on vastattu noin 40 % enemmän kuin avoimeen palautteeseen. Jos oletetaan, että samat henkilöt, jotka kohdassa 3.4 ovat toivoneet muutoksia hinnoitteluun, ovat toivoneet samaa myös avoimessa palautteessa, vastanneiden suhteessa pienempi määrä on mahdollistanut toiveen hieman näkyvämmän korostumisen kokonaisaineistosta. Toisaalta kyse

on myös siitä, että avoimen palautteen hajanaisuuden takia vastauksien niputtamiseen on ollut suurempi tarve, kuin kohdassa 3.4. Tästä johtuen avoimessa palautteessa kaikki hinnoitteluun liittyvät toiveet on laitettu yhdeksi kategoriaksi, kun taas kohdassa 3.4 nämä ovat jääneet erillisiksi teemoikseen.

8 Yhteenveto

Keskiverto kyselyyn vastannut henkilö on palkkaa saava, keski-ikäinen nainen, joka asuu todennäköisesti keskustassa tai sen lähialueella kahden tai useamman aikuisen taloudessa, jossa on tai ei ole alaikäisiä lapsia. Lisäksi hän kokee onnea luonnosta, on ylpeä Pielisjoesta, pitää joensuulaisia iloisina ja rentoina sekä haluaa taata luonnon säilyvyyden ja kehittää maaseutualueita. Hän tuntee vahvaa osallisuutta ja kokee kiinnostusta osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista, mutta motivaatio varsinaiseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen on varsin matala tiedon ja ajan puutteen takia. Lisäksi hän on kiinnostunut ympäristöasioista, käy äänestämässä ja suosii välillisiä, useimmiten sähköisiä, osallistumis- ja vaikuttamistapoja. Hän toivoo lisää kaupungin monipuolista tiedottamista, aitoa asukkaiden kuuntelemista ja kyselyillä palautteen kartoittamista.

Kysymysten vastauksien sisällöt ovat varsin yhteneväiset ja loogiset. Esimerkiksi luonnon tärkeys kyselyyn vastanneille nousee useammassa kohdassa esille ja luonnon säilyttäminen onkin yksi kehitystoiveista kaupungille. Lisäksi vastaajat ovat kiinnostuneita omista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan ja toivovat näin ollen kaupungin tukevan ja kehittävän näitä mahdollisuuksia esimerkiksi lisäämällä tiedotusta. Myös suosituimmat osallistumis- ja vaikuttamistavat ovat yhteneväiset vastaajien kokemuksiin heidän motivaatiostaan ja mahdollisuuksistaan osallistua. Kyselyyn vastanneet eivät koe kovinkaan suurta motivaatiota osallistua ja vaikuttaa ja he ovat jokseenkin epävarmoja omista mahdollisuuksistaan. Tämän takia he suosivat helppoja ja vähän aikaa vieviä osallistumisen- ja vaikuttamisen tapoja.

Avoimien kysymysten kohdalla nousee jonkin verran esille poikkeavuutta, vaikka nekin ovat pääpiirteiltään yhteneväiset. Esimerkiksi 33 % vastanneita kokee luonnon ja sen läheisyyden tuottavan onnea (kohta 3.1), mutta vain 9 % kokee siitä ylpeyttä (kohta 3.3). Lisäksi karjalaiset sukujuuret mainitaan ylpeyden aiheeksi, mutta niiden ei koeta tuottavan onnea. Päinvastoin Pielisjoki, toiset ihmiset ja kaupunkiympäristön kauneus koetaan sekä onnen että ylpeyden lähteiksi. Osittain nämä erot johtuvat siitä, että ylpeyden aiheita koskevassa kysymyksessä vastauksissa on enemmän hajontaa kuin onnen lähteitä kartoittavassa kysymyksessä. Toisin sanoen ylpeyttä tuottavat asiat ovat yksilöllisempiä ja vastaavasti onnen lähteet ovat yleisemmällä tasolla jaettuja. Tämä on todennettavissa vastausmääristä. Kun kohtia 3.1 (onnen lähteet) ja 3.3 (ylpeyden lähteet) verrataan toisiinsa, huomataan, että kohdassa 3.1 vastauksissa on enemmän kasautumia, kun taas 3.3 yksittäisiä kategorioita ei nouse selvästi esille muista.

Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että pääpiirteiltään Joensuuhun ollaan tyytyväisiä. Kyselyyn vastanneiden arki on toimiva, heillä on oma tukiverkosto ja he voivat luottaa saavansa tarvittaessa apua. Vaikka vastauksissa nouseekin esille toiveet siitä, että kaupungin ja asukkaiden välinen vuoropuhelu ja yhteistyö olisi korostuneempaa, eivät vastaajat koe kovinkaan merkittävää osallistumisen ja vaikuttamisen

tarvetta. Vaikka erilaisia kehitysideoita ja -toiveita nostetaankin vastauksissa paljon esille, jäävät ne varsin pitkälti yksittäisten ihmisten ehdotuksiksi. Merkittävimmät kehityskohteet vaikuttavat olevan kaupungin maaseutualueiden, etenkin Reijolan, entisöiminen ja kulttuuritoiminnan tukeminen. Varsin monet vastaajista kokevat kulttuuritalolle huomattavaa tarvetta.

Kokonaisuudessaan kysymyksiä vastauksissa korostuu joensuulaisten luontosuhde. Luonto on onnen ja ylpeyden lähde. Luonnon säilyminen halutaan taata, se halutaan pitää siistinä ja puhtaana ja kaupunkialueille kaivataan mahdollisimman paljon vehreyttä. Kaupungin asioista eniten halutaan vaikuttaa ympäristöön. Liikunta- ja harrastusmahdollisuudet liitetään vahvasti ulkona tapahtuvaan toimintaan ja etenkin metsäisiä lenkkeilyreittejä halutaan ylläpitää. Rakentamisen toivotaan tapahtuvan luontoa säästämällä ja Joensuun kaupunkimaisemaan liitetty kauneus perustuu pitkälti luonnon läheisyyteen ja näkyvyyteen kaupunkikuvassa.

